

Klima. En fælles sag og et fælles ansvar for både borger og bonde

Århus Stiftstidende 9. januar 2019 Sektion 1 (1. Sektion) Side 15 Per Kølster, fmd. Økologisk Landsforening... 564 ord
Id:e708fd50

LÆSERBREV: Der har i den seneste tid været en række debatindlæg i Århus Stiftstidende vedrørende økologi og klima. En del af de påstande, der har været bragt til torvs, bygger på mildt sagt selektive fortolkninger af den forholdsvis begrænsede viden og forskning, der i dag findes om landbrugets klimabelastning og klimaforskelle mellem økologisk og ikke-økologisk landbrug.

Hvad vi helt sikkert ved, er, at hverken økologiske eller konventionelle landbrug i Danmark er i mål i forhold til klimaet i dag. Forskelle mellem produktionsformerne er af mindre betydning, end at begge systemer skal sænke klimabelastningen betragteligt. Og forskning viser, at den enkelte landmands bevidsthed om og handling på klimatiltag har større betydning, end om gården er økologisk eller ej. Ligesom forbrugernes bevidsthed om at reducere spild og kødforbruget betyder meget for klimaet.

Økologisk landbrug indeholder markante fordele for klimaet, men har også udfordringer. Fravalget af energikrævende kunstgødning, sprøjtegift og mindre gødning er godt for klimaet. Økologer har også mange efterafgrøder og flerårige græsmarker, som trækker CO₂ ud af luften. Ligesom økologer arbejder for en mere klimavenlig balance mellem dyr og planter i landbruget og mellem kød og plantebaseret mad på tallerkenen.

Forskning viser, at økologisk landbrug har en mindre udledning af klimagasser målt pr. hektar landbrugsjord end konventionelt landbrug. Men når økologer af hensyn til natur og sundhed ikke anvender pesticider og kunstgødning, har økologiske landmænd i vores del af verden typisk et mindre udbytte i marken. Forskere debatterer derfor om konventionelle fødevarer kan have et mindre klimaaftryk målt per kilo færdigvare. Reviewstudier fra Schweiz, Sverige og Danmark viser dog, at klimaaftrykket for økologiske og konventionelle fødevarer er på samme niveau, også målt per kilo produkt, når man følger de gældende EU guidelines for

livscyklusvurderinger (vurdering af produkters miljøbelastning i hele deres livscyklus, fra " vugge til grav").

De økologiske landmænd er dybt engagerede i klimaindsatsen, og **Økologisk Landsforening** arbejder politisk og fagligt for klimaomstilling i økologi og i hele landbruget. Efter flere års politisk arbejde på vegne af økologerne er det nu lykkedes at få Miljø-og Fødevarerministeriets støtte til nye klimakrav i danske og EU-økologiregler.

Klimaskoler og klimahandlingsplaner hos økologiske landmænd sænker klimabelastning fra de økologiske bedrifter, og vi har lavet en idébank til landmænd med 40 konkrete og effektfulde handlinger for klimaet. Enkelte økologiske landbrug har taget de nødvendige skridt og er allerede klimaneutrale. Det gælder også inden for mælkeproduktionen, som står med de største udfordringer. Økologer er gået forrest i omlægning af flere tusinde offentlige køkkener til økologi og mere klimavenlige og sundere måltider med mindre spild, mindre kød og mere grønt.

I 2018 lancerede **Økologisk Landsforening** en stærk klimapolitik for hele landbruget og fulgte op med en ny model for " Balanceret Klimaregnskab" med principper for et CO2-loft på det enkelte landbrug og opfordring til landbrugets organisationer om samarbejde om en ny klimamodel for landbruget. **Økologisk Landsforening** tilbyder og samarbejder med kommuner om klimahandlingsplaner til landbrugene for at sænke kommunens klimabelastning og styrke den cirkulære økonomi.

Som privatperson kan man gøre meget for klimaet ved at droppe noget af det kød, man spiser. Så kan man, når man vælger kød, købe fra produktioner med høj dyrevelfærd og høj selvforsyning med foder som de økologiske. Essensen er, at vi alle har langt i mål for at reducere vores mads klimatryk. Vi skal belaste meget mindre. Økologer, konventionelle og forbrugere. Det er en fælles sag og et fælles ansvar for både borger og bonde.